

Xogħolijiet artistici

LORENZO ZAHRA

■ Hawn wieħed isib miġbura tagħrif dwar ħafna opri li l-biċċa l-kbira minnhom naraw fostna l-aktar fil-knejjes tagħna kif ukoll fil-festi tagħna. Dan it-tagħrif inqabbar waqt tiftix fil-ġurnali u dokumenti oħra mill-imghoddi. Għalhekk fejn hu possibbli jissemma' isem is-sors kif ukoll id-data. It-tagħrif huwa mogħti fil-qosor. Id-dettalji jidhru skond meta ġew irrapportati fil-ġurnali jew fis-sorsi l-oħra.

1676: (Ms 422, p.63, Librerija Nazzjonali) Kwadru ta' San Franġisk de Paola fil-Knisja tal-Karmnu, l-Birgu.

1720: Statwa tal-Madonna tal-Karmnu, xogħol tal-ġebel ta' Portelli disinn ta' Troisi, mal-Knisja fl-Imdina.

1726: Fil-Parroċċa ta' Hal-Balzan sar orgni ta' Felix Platamone, Sqalli.

1735: (17.vi.1735, Ms 20, Librerija Nazzjonali) Fil-Kolleġġjata ta' San Pawl tal-Belt Valletta tqegħdu ż-żewġ inkwatri lateral fil-kor.

1738: Fil-Parroċċa ta' Hal-Balzan saru s-sedji tal-kor kif ukoll legħi fu fin-nofs li nħadmu minn Toni Farrugia tal-Birgu.

1827: Fil-Parroċċa ta' Hal-Balzan saret il-gallerija ta' l-orgni maħduma minn Frangisk Labre tal-Birgu.

1838: (7.xi.1838, *Malta Government Gazette*) Salvu Dimech ħadem statwa tal-ġebel li ntbagħtet l-Italja.

1840: (7.viii.1840, *Il-Filologo*) Għal Parroċċa ta' Porto Salvo, Valletta, Canataci ħadem l-Ostensorju b'relikwja ta' San Duminku.

1840: (7.viii.1840, *Il-Filologo*) Sar il-ventartal tal-fidda xogħol ta' Canataci fil-Katidral ta' l-Imdina.

1841: (17.vi.1841, *Malta Chronicle*) Gejtu Xerri mgħallem bennej jieħu īsieb il-bini ta' l-Isptar ta' Bighi fuq disinn ta' l-arkitett Whitmore.

1841: (18.v.1841, *Malta*) Saret statwa tal-ġebel ta' San Girgor il-Kbir fizi-Żejtun, xogħol ta' S. Dimech.

1843: (11.v.1843, *Trionfo della Religione*) P.P. Azzopardi ħadem statwa sabiha ta' S. Ġużepp għall-Kolleġġjata ta' Bormla.

1844: (3.vii.1844, *Osservatore Maltese*) Ghall-festa ta' Korpus fir-Rabat F. Catania u F. Bonello ħadmu ark ta' l-injam biex jinħatra fit-triq prinċipali.

1845: (Awissu, *Mediterraneo*) Fil-Knisja Parrokkjali tal-Porto Salvo, Valletta, sar kwadru minn Tumas Madiona bil-qaddisin Piju V, Santa Lucija u

San Lawrenz li jfakkar id-dħul tad-Dumnikani tal-Birgu fil-Belt fi Knisja Sta. Lucija. (Dan il-kwadru issa jinsab fl-Oratorju tar-Rosarjanti billi minflokku sar ieħor ta' Gużeppi Cali.

1851: (*Mediterraneo*) Fil-Parroċċa tal-Portu Salvu, Valletta, il-pittur Caruana għamel il-kwadru titulari tal-Viżitazzjoni tal-Madonna lil Santa Elizabetta.

1851: (15.ii.1851, *Ordine*) Issir pittura fis-saqaf tal-Knisja Kolleġġjata ta' San Pawl tal-Belt Valletta mill-pittur Falzon.

1851: (26.ix.1851, *Ordine*) Pawlu Cuschieri kkopja u għamel litografiji tal-qaddisin ta' Mattia Preti li hemm fil-Konkātidral ta' San Ģwann fil-ġnub tat-twieqi.

1851: (5.vii.1851, *Ordine*) Sar ostensorju għar-relikwja ta' San Vidal fis-Seminaru

1851: (8.ii.1851, *Ordine*) Ghall-Knisja ta' Santu Wistin tal-Belt Valletta l-pittur Hyzler għamel kwadru tal-Madonna tas-Sokkors.

1852: (1.v.1852, *Ordine*) Thabbret il-mewt tal-pittur Caruana li ħadem it-titular mistiku tal-Kunċizzjoni ta' Bormla u opri oħra.

1852: (24.vii.1852, *Ordine*) Tumas Madiona jippti il-kwadru ta' San Filippu Neri għal Ghawdex.

1852: (3.iv.1852, *Ordine*) Ghall-arta ta' Sant' Omobono fil-Knisja ta' San Pawl, il-Belt Valletta, sar ventartal tal-fidda tad-ditta Belli.

1852: (15.v.1852, *Ordine*) Fil-Parroċċa ta' San Filep, Haż-Żebbug, sar ventartal tar-rakkmu minn Vinc. Zimelli għall-arta tal-Erwieħ.

1852: (19.vi.1852, *Malta Tagħna*) Ghall-Knisja ta' San Pawl tar-Rabat, Malta, waslet minn barra umbrella għall-vjatku ta' Vin. Belli filwaqt li Albanese ta' Bormla ħadmu l-balda.

1852: (24.vi.1842, *Ordine*) Il-pittur Bellanti ħadem it-titular tal-Madonna tal-Karmnu ta' l-Imdina.

1853: (20.v.1853, *Ordine*) Fil-Kolleġġjata ta' l-Isla sar kwadru tas-SSma Trinità minn Tumas Madiona.

1853: (16.ix.1853, *Ordine*) Ghall-parroċċa gdida tal-Mellieħha saret vara titulari tal-Madonna tal-Vittorja, xogħol ta' Pietru Pawl Azzopardi.

1853: (21.x.1853, *Ordine*) Tinħatt knisja żgħira ddedikata lis-Salvatur fix-Xatt il-Barriera, Valletta.

1853: (28.x.1853, *Ordine*) Ghall-Parroċċa gdida tal-Mellieħha, Falzon ilesi erba' kwadri għall-arta lateral i-ddedikati lil Sant' Andrija, San Frangisk, San Flippu u l-Madonna tal-Karmnu.

1853: (20.v.1853, *Ordine*) Ghall-Parroċċa ta' San Filep, Haż-Żebbug, waslu sitt statwi ta' l-appostli tal-

- fidda ghall-ortal maġġur tal-artiġjan Belli li ġie wkoll Malta.
- 1854:** (9.ix.1854, *Portafoglio Maltese*) Fil-belt Vittoriosa fethet l-ewwel skola tad-disinn.
- 1855:** (6.vii.1855, *Ordine*) Fil-Konkatidral ta' San Ģwann fil-Kappella ta' San Karlu tqegħdet ix-xbiha alto-reliev ta' San Ģwann li darba kienet fuq il-karrakka (xini) ta' l-Ordn ta' San Ģwann.
- 1855:** (25.viii.1855, *Portafoglio Maltese*) L-artista Bormliż Salvu Psaila ħadem l-iskannel tal-ortal maġġur tal-Kolleġġjata ta' Birkirkara.
- 1855:** (18.v.1855, *Ordine*) Ghall-istess Parroċċa tlesta standart sabiħ ta' Vinc. Zimelli.
- 1855:** (2.ii.1855, *Ordine*) Ghall-bieb ewlioni tal-Belt Valletta, magħruf bħala Porta Reale, saru żewġ statwi tal-ġebel mahduma minn Micallef li juru żewġ Granmatri - La Vallette u L'Isle Adam.
- 1855:** (22.vi.1855, *Ordine*) Ghall-Knisja ta' San Pawl tar-Rabat, Malta, il-Fratellanza tas-Sagament għamlet standart irrankkmat f'Lyon.
- 1855:** (6.iv.1855, *Ordine*) Ghall-Knisja ta' Ĝiežu fir-Rabat, Malta, il-pittur Hyzler lesta kwadru tal-Viżitazzjoni tal-Madonna.
- 1856:** (13.iii.1856, *Ordine*) Hyzler ipitter it-titular ghall-Parroċċa tal-Lunzjata ta' Hal Balzan.
- 1856:** (3.x.1856, *Ordine*) Ġużeppi Calleja l-pittur jagħmel żewġ kwadri lateral fil-Kappella tal-Madonna tal-Karità fil-Knisja Kolleġġjata ta' San Pawl, il-Belt Valletta.
- 1857:** (17.vii.1857, *Ordine*) Ghall-festa tal-Madonna tal-Karmnu li ssir ġewwa Valletta sar ark ta' l-injam.
- 1857:** (4.xii.1857, *Ordine*) Inċiżur Malti Ĝiovanni Farrugia jagħmel wirja ta' inċiżżjonijiet tiegħu.
- 1857:** (18.xii.1857, *Ordine*) Ghall-Parroċċa ta' Haż-Żebbuġ Toni Gerada ta' Bormla ħadem il-korp sant għal San Gawdenz.
- 1858:** (27.viii.1858, *Ordine*) Fil-Parroċċa tal-Gudja saret il-pittura tal-Via Sagra xogħol ta' Falzon.
- 1858:** (4.vi.1858, *Ordine*) Ghall-festi kbar li kienu jsiru f'Bormla nhar il-Pentecoste sar ark trijonfali li kien jinħħama fi Strada San Giorgio.
- 1859:** (AAM, S53/242) Għal Parroċċa San Filep, Haż-Żebbuġ, sar baldakkin tal-kanavazz b'lasti tal-fidda mahduma minn Lanzon u Azzopardi.
- 1861:** (26.iv.1861, *Ordine*) Ghall-Parroċċa Matriċi tal-Gudja ngiebu sett qniepen ġodda tad-ditta Warner.
- 1861:** (28.vi.1861, *Ordine*) Giuseppe Borg, marmista Bormliż, lesta lapida familjari funerarja ghall-Kolleġġjata ta' San Pawl tal-Belt.
- 1862:** (12.xii.1862, *Ordine*) Jissemma' l-orgni tal-Kav. Manfre bi tħalli pedala fil-Knisja ta' San Filep, Haż-Żebbuġ.
- 1862:** (14.x.1862, *Ordine*) Fil-Kolleġġjata ta' Bormla sar l-orgni ġdid mid-ditta Morelli.
- 1862:** (3.x.1862, *Ordine*) L-aħwa German, kostrutturi, lestew u varaw bastiment ta' 700 tunnellata, twil 230 pied.
- 1863:** (23.x.1863, *Ordine*) Tberik ta' qanpiena ġidha għall-Knisja Rotunda Parrokkjali tal-Mosta.
- 1863:** (31.vii.1863, *Ordine*) Tasal il-vara sabiħa u rikka tal-fidda ta' San Filep t'Agira, titulari ta' Haż-Żebbuġ.
- 1864:** (AAM, S63/335) Saret niċċa ghall-vara ta' San Filep minn Filippu Vella u Salvu Said, Żebbuġin, fil-Knisja ta' Haż-Żebbuġ.
- 1865:** (18.viii.1865, *Malta Mail*) Saret statwa ta' l-injam tal-Madonna tar-Rużarju minn V. Bonnici għall-Knisja tal-Lunzjata tal-Birgu u l-artista kien ippremjat għaliha b'diploma speċjali.
- 1865:** (24.vi.1865, *Portafoglio Maltese*) Jitħabbru l-isbaħ orgnijiet fil-għażira - tal-Porto Salvu l-Belt; tal-Lunzjata tal-Birgu; ta' San Ĝorġ Hal Qormi; tal-Lunzjata Hal Balzan u tal-Kattidral.
- 1866:** (20.vii.1866, *Corriere Mercantile di Malta*) Ghall-Kolleġġjata ta' San Pawl tal-Belt saru sett għandli tal-fidda tad-ditta Belle e Stradella.
- 1867:** (20.xi.1867, *Public Opinion*) Jissemma Preziosi bħala l-ewwel fotografu fil-Belt.
- 1868:** (1.v.1868, *Portafoglio Maltese*) Ghall-Parroċċa Matriċi tan-Naxxar, Carlo Darmanin ilesi varia ta' San Ġużepp.
- 1868:** (10.i.1868, *Corriere Mercantile di Malta*) Isir rixtellu tal-ħadid mal-bieb ewlioni tal-Konkatidral ta' San Ģwann fil-Belt.
- 1869:** (16.vii.1869, *Portafoglio Maltese*) Xogħol ta' skultura bħala dekorazzjoni fil-Knisja tal-Porto Salvo tad-Dumnikani fil-Belt minn artist Sqalli Giuseppe Maggiore.
- 1869:** (3.ix.1869, *Portafoglio Maltese*) Saret tvalja artistika bir-rakkmu tad-deheb għall-ortal tal-Konsolazzjoni fil-Parroċċa ta' San Ĝorġ, Hal Qormi.
- 1869:** (13.v.1869, *Ordine*) Fil-Qrendi Ġużeppi Cali ilesi kwadru titulari ta' l-Assunzjoni tal-Madonna.
- 1870:** (AAM, S74/364) Il-vara tal-Madonna tar-Rużarju tal-Parroċċa ta' Haż-Żebbuġ ġiet indurata.
- 1870:** (AAM, S/69/-) Ghall-Kolleġġjata ta' Bormla sar baldakkin ġdid.
- 1871:** (23..v.1871, *Portafoglio Maltese*) Ĝiovanni Darmanin ħadem statwa tal-Madonna tal-Karità fil-Birgu għall-purċijsjoni minflok oħra qadima.
- 1871:** (19.viii.1871, *Public Opinion*) Ġużeppi Calleja pitter l-erba' Evangelisti għall-Parroċċa ta' Santa Marija tal-Qrendi.
- 1871:** (13.vi.1871, *Portafoglio Maltese*) Ghall-festa ta' San Pawl Nawfragu fil-Belt Valletta jsir ark trijonfali li jinħħama fi Strada San Paolo.

1872: (16.viii.1872, *Portafoglio Maltese*) Saret l-istatwa tal-Madonna tal-Konsolazzjoni xogħol ta' ġ. Darmanin għall-Parroċċa ta' Sta. Marija tal-Qrendi.

1873: (27.ix.1873, *Portafoglio Maltese*) Ghall-Parroċċa ta' San Pawl Nawfragu kien preżentat mudell għall-gandieri ta' l-arta maġġur, xogħol ta' P. Bugeja.

1873: (9.xii.1873, *Avvisatore Maltese*) Il-pittur Ĝużeppi Cali jlesti l-kwadru tas-Sagra Familja għall-Knisja tas-Sorijiet ta' Sant' Ursola tal-Belt Valletta.

1875: (14.v.1875, *Fede ed Azione*) Ghall-Parroċċa Matrici ta' San Lawrenz sar tużżell, disinn ta' ġ. Darmanin.

1875: (25.viii.1875, *Fede ed Azione*) Sar kwadru tal-pittura tal-Madonna ta' Lourdes mill-pittur Ign. Cortis fil-Knisja ta' San Lawrenz, il-Birgu.

1876: (AAM, S73/438) Fil-Parroċċa ta' Hal Tarxien isir lampier ġdid tal-fidda.

1876: (19.vii.1876, *La Fenice*) Pawlu Bugeja mill-Belt ġad-dem palk għall-Banda La Vallette.

1876: (24.v.1876, *Croce di Malta*) Ghall-Knisja Parrokkjali ġidha ta' San Gejtanu, is-Sur F. Galea offra statwa tal-Madonna ta' Lourdes.

1877: (7.vii.1877, *Malta Times*) Qanpiena ġidha kbira għall-Knisja Parrokkjali tal-Furjana ta' San Publju, il-qanpiena tīzen 40 kwintal.

1877: (6.xii.1876, *In-Nahla Maltija*) Pawlu Buhagjar tal-Belt jaħdem tużżell għall-Parroċċa ta' Santa Katerina V.M. taż-Żurrieq.

1878: (21.xii.1878, *Portafoglio Maltese*) Ghall-Katidral ta' l-Imdina jsir ġinokkatur artistiku tassew minn Mastru Xuereb.

1879: (3.x.1879, *Amico del Popolo*) Fil-Knisja Oratoriana ta' San Filippu l-Isla saret pittura ta' San Filippu mill-pittur Bonnici.

1879: (7.viii.1879, *Portafoglio Maltese*) Sar apparat ġdid rikk tassew għall-festa ta' San Duminku fil-Parroċċa tal-Portu Salvu l-Belt li qam £3500.

1879: (Awissu, *Fede ed Azione*) Ghall-bieb prinċipali tal-Kolleġġjata ta' San Lawrenz, il-Birgu, saret sopravporta skulturata u ndurata, disinn u xogħol ta' Alfonso Pace.

1879: (3.x.1879, *Amico del Popolo*) V. Bonnici tal-Isla jlesti pittura ta' San Tumas.

1880: Rafel Pisani jpitter kwadru ta' San Rafel fil-Kolleġġjata ta' San Lawrenz, il-Birgu.

1880: (13.viii.1880, *Amico del Popolo*) Saru żewġ artali tal-ġnub, wieħed ta' Santa Marija, u l-ieħor tat-Trinità fil-Parroċċa Kolleġġjata ta' San Lawrenz il-Birgu.

1880: (14.viii.1880, *Malta Times*) Saret il-gallarija ta' l-orgni fil-Kolleġġjata ta' San Lawrenz, il-Birgu, xogħol ta' Vincenzo Serracino.

1880: (17.viii.1880) Saret kolonna monumental bi statwa ta' San Lawrenz, xogħol ta' Busuttil tar-

Rabat, b'disinn tal-inġinier Ingliż Paulson.

1880: (20.xii.1880, *Malta Tagħna*) L-imgħalle Aristide Bonnici jaħdem kolonna kbira u artistika għall-istatwa tal-Papa Piju IX li tintrama' fis-suq ta' Bormla.

1881: (19.ii.1881, *Il-Habbar*) Għal Knisja ta' San Pawl Nawfragu sar ventartal tal-fidda għall-arta tal-Madonna tal-Karitā.

1881: (22.ix.1881, *Fede ed Azione*) Fil-Knisja tal-Lunzjata, il-Birgu, saret il-pittura fis-saqaf mill-pittur Bonnici.

1881: (AAM, S/27/278) Saret il-girlanda tal-fidda għall-Kolleġġjata ta' l-Immakulata Kunċizzjoni ta' Bormla.

1881: (AAM, S/11/70) Isir ventartal tal-fidda għall-arta maġġur tal-Kolleġġjata ta' Bormla.

1881: (23.mai.1881, *Il-Habbar*) Fir-Rabat, sar palk tal-banda għall-Banda L'Isle Adam.

1883: (18.iv.1883, *Ordine*) Inħadem l-ewwel vaxxel fit-Tarzna ta' Malta fi żmien il-ħakma Ingļiza u kien imsemmi Mariner.

1883: (20.ix.1883, *Portafoglio Maltese*) Saret pittura ta' Ĝużeppi Cali fil-Parroċċa Rotunda tal-Mosta.

1883: (27.ix.1883) Jibda l-ħatt tal-faċċata tal-Knisja l-qadima ta' San Publju fil-Furjana biex issir faċċata ġidha fuq disinn ta' Nicola Zammit tas-Sigġiewi.

1884: (2.vi.1884, *Portafoglio Maltese*) Saret il-Victoria Gate fix-Xatt ta' Lies il-Belt Valletta.

1884: (14.viii.1884, *Malta*) Saru erba' važuni bil-fjurintal granutell maħduma mis-Sorijiet ta' Santa Katerina tal-Belt għal mal-vara ta' San Lawrenz tal-Birgu. (Dawn ġew mibdula fl-1909 ma' oħrajn ġodda tal-fidda).

1884: (25.vi.1884, *Fede ed Azione*) Fil-Knisja ta' San Frangisk tal-Frangiskani Konventwali tal-Belt sar il-kwadru ta' l-Immakulata Kunċizzjoni mill-pittur Cagliardi.

1885: (4.ix.1885, *Risorgimento*) Fil-Katidral ta' l-Imdina Gius. Valente ġad-dem l-istatwa ta' San Publju li tinsab wara l-bieb ewljeni.

1885: (21.mai.1885, *Fede ed Azione*) Saru tmien brażzi tal-fidda mal-vara tal-Lunzjata ta' Hal Balzan.

1886: (9.viii.1886, *Portafoglio Maltese*) Ghall-festi kbar li jsiru fil-belt Valletta f'gieħ San Duminku sar ark trijonfali li jintrama' fi Triq Merkanti qrib is-Suq, xogħol ta' Ċikku Spiteri mir-Rabat.

1887: (13.viii.1887, *Malta*) Saret palma tal-fidda għal idejn San Lawrenz fil-Birgu għotja tal-Kan. Lawrenz Camilleri.

1887: (17.xii.1887, *Arte ed Azzione*) Ghall-Katidral fl-Imdina, Gius. Valente għamel żewġ statwi ta' l-irħam fuq il-presbiterju, wahda ta' San Pawl u oħra ta' San Gwann.

1887: (5.vii.1887, *Arte ed Azione*)

Għall-Katidral fl-Imdina l-pittur Ruman Grandi pitter il-kwadru tal-Pentecoste.

1887: (1.ix.1887, *Arte ed Azione*)

Saret l-istatwa tal-Madonna Stella Maris ta' Cremona għal tas-Sliema.

1888: (20.iii.1888, *Public Opinion*)

Varat il-bastiment li nħadem it-Tarzna ta' Malta u li kien imsemmi Melita.

1888: (27.viii.1888, *Portafoglio Maltese*) Fil-Parroċċa ta' San Ĝużepp fl-Imsida sar kwadru tal-Madonna tar-Ruzarju minn Ĝużeppi Cali.

1889: (19.ix.1889, *Public Opinion*) Carlo Darmanin ħadrem statwa tal-Gran Mastru Pinto, parti mit-tiżżeen tal-festa ta' San Ġorġ f'Hal Qormi.

1890: (AAM, S/103/210) Għall-Parroċċa ta' Santa Katerina, iż-Żurrieq, saru żewġ konfessjonarji.

1891: (24.ii.1891, *Public Opinion*) Għall-istatwa ta' Kristu Rxoxt tal-Parroċċa ta' San Ġorġ saru żewġ suldati maħduma mill-istatwarju Cremona.

1891: (vi.1891, *Il-Patriota*) Għall-Parroċċa ta' San Ġorġ, Hal Qormi, saret statwa ta' San Luiġi minn Cremona.

1891: (AAM, S/109 III/430) Għall-Knisja Parrokkjali Rotunda tal-Mosta sar orgni ġdid.

1891: (23.vi.1891, *Malta Standard*) Fil-Parroċċa ta' San Ġorġ saret statwa ta' San Luiġi.

1891: (29.ix.1891, *Malta*) Għall-festi nazzjonali fil-Birgu saru erba' statwi ta' gran mastri li jintrapaw madwar il-Monument tal-Vitorja fil-Pjazza.

1892: (16.ii.1892, *Public Opinion*) Saret qanpiena kbira ta' 105 kwintal minn Ġulju Cauchi għall-Kolleġġjata ta' Birkirkara.

1892: (16.ii.1892, *Public Opinion*) Għall-festa ta' San Pawl il-Belt saru erba' statwi minn Cremona bħala parti mit-tiżżeen li jissimbolizzaw il-kontinenti.

1892: (30.v.1892, *Portafoglio Maltese*) Jinbena kunvent tal-Karmelitani f'San Giljan.

1892: (9.ix.1892, *Malta Standard*) Fil-Kolleġġjata ta' I-Isla saret bradella artistika xogħol ta' Mikiel DeGiovanni.

1892: (AAM, S/131-) Saru żewġ konfessjonarji għall-Knisja ta' San Pawl ta' Bormla.

1892: (16.ii.1892, *Il-Habbar Kattoliku*) Fil-Kolleġġjata ta' San Pawl Nawfragu, il-gallarija tal-orgni ġiet indurata bid-deheb minn Ĝużeppi Sammut.

1892: (16.ii.1892, *Il-Habbar Kattoliku*) Għall-Parroċċa ta' San Ġorġ, Hal Qormi, saret sopraporta artistika minn Paolo Bugeja.

1893: (18.ii.1893, *Malta Tagħna*) Saru l-bibien artističi tal-Knisja Kolleġġjata ta' San Pawl tal-Belt xogħol ta' Ğakbu Debono minn Birkirkara waqt li l-bronž dekorattiv huwa xogħol ta' G. Vella.

1893: (*In-Nahla Maltija*) Fil-Parroċċa tas-Siġġiewi saru żewġ linef tal-kristall u sett għandieri tal-fidda

kif ukoll sett ta' karti tal-Glorji.

1893: (AAM, S/115/372) Fil-Parroċċa ta' Santa Katarina taż-Żurrieq ġew imġedda l-artali ta' San Stiefnu u ta' Sant' Andrija.

1893: (AAM, S/114/219) Fil-Parroċċa ta' San Nikola, is-Siġġiewi, ġiet indurata l-istatwa tal-Madonna tar-Rużarju.

1893: (22.v.1893, *Vessillo Cattolico*) Fil-Parroċċa ta' Hal Lija saret pittura minn Cortis u Ģ. Cali.

1893: (7.x.1893, *Verità*) Għall-Knisja ta' San Pawl il-Belt sar ventartal tal-fidda fl-artal ta' San Mikiel mid-ditta Belli, disinn ta' Galdes.

1893: (*Malta Tagħna*) Fil-Knisja ta' I-Imsida Falzon kien għamel il-pittura tal-Via Sagra (pero dan l-ahħar saret oħra minflokha minn Camilleri Cauchi).

1894: (11.xii.1894, *Public Opinion*) Saru sett għandieri għall-arta tal-Kunċizzjoni mid-ditta Tanfani fil-Knisja ta' San Franġisk tal-Konventwali tal-Belt.

1894: (5.v.1894, *Malta Tagħna*) Għall-Kolleġġjata f'Bormla sar kurċifiss tal-fidda minn Canataci imma s-salib tal-ebbanu sar minn Frangisku Vella.

1894: (10.ii.1894, *Malta Tagħna*) Għall-Kolleġġjata ta' Bormla saru erba' gaġġi ta' Romani għall-arta tal-Aġunija.

1894: (11.viii.1894, *Verità*) Għall-Knisja tal-Porto Salvo, il-Belt, saru erba' karti tal-Glorji ta' G. Bonello; pedestall tal-ostensorju kif ukoll terha rrakkma ta' Fiorentini għall-altar magħġur, saru wkoll sett għandieri tal-metall ta' Torpiano.

1894: (24.iii.1894, ?) Għall-Kolleġġjata ta' Bormla, Abram Gatt ħadrem il-Kurċifiss tal-Vara l-Kbira.

1894: (31.iii.1894, *Il-Habbar Kattoliku*) Saru erba' fanali tal-ħaddid fondut madwar il-Monument tar-Reġina Vittorja, il-Belt.

1894: (28.vii.1894, *Corriere Mercantile di Malta*) Statwa ta' l-irħam bajdani bi xbieha ta' Santu Wistin tqiegħdet fil-faċċata bħala titular tal-Knisja tal-Belt Valletta.

1894: (13.ii.1894, *Public Opinion*) Għall-festa ta' San Pawl Nawfragu, il-Belt, V. Cremona ħadrem statwa tal-Papa Ljun XIII, parti mill-armar ta' barra.

1894: (19.v.1894, *Risorgimento*) Għall-Kolleġġjata ta' San Pawl tal-Belt, Pawlu Bugeja ħadrem fonti tal-magħmudija tas-sew artistiku li jinsab hekk kif tidħol fil-Knisja taħbi kwadru ta' San Lawrenz ta' G. Cali.

1894: (31.v.1894, *Il-Habbar Kattoliku*) Għall-arta ta' l-Agonija fil-Parroċċa ta' San Filep, Haż Żebbug, saru sett għandieri u sett gaġstri ta' Bonamici ta' Ruma.

1894: (5.v.1894, *Malta Tagħna*) Għall-Kolleġġjata ta' Bormla saru sett għandieri, disinn ta' Abram Gatt u nġibu mid-ditta Tanfani ta' Ruma.

1894: (9.viii.1894, *Il-Habbar Kattoliku*) Għall-Knisja tal-Porto Salvu, il-Belt, inħadmu sett għandieri tal-bronž minn Torpiano.

1887: (5.vii.1887, *Arte ed Azione*) Ghall-Katidral fl-Imdina l-pittur Ruman Grandi pitter il-kwadru tal-Pentecoste.

1887: (1.ix.1887, *Arte ed Azione*) Saret l-istatwa tal-Madonna Stella Maris ta' Cremona għal tas-Sliema.

1888: (20.iii.1888, *Public Opinion*) Varat il-bastiment li nħadem it-Tarzna ta' Malta u li kien imsemmi Melita.

1888: (27.viii.1888, *Portafoglio Maltese*) Fil-Parroċċa ta' San Ĝużepp fl-Imida sar kwadru tal-Madonna tar-Ruzarju minn Ĝużeppi Cali.

1889: (19.ix.1889, *Public Opinion*) Carlo Darmanin ħadem statwa tal-Gran Mastru Pinto, parti mit-tiżjin tal-festa ta' San ġorġ f'Hal Qormi.

1890: (AAM, S/103/210) Ghall-Parroċċa ta' Santa Katerina, iż-Żurrieq, sara żewġ konfessjonarji.

1891: (24.ii.1891, *Public Opinion*) Ghall-istatwa ta' Kristu Rxox tal-Parroċċa ta' San ġorġ sara żewġ suldati maħduma mill-istatwarju Cremona.

1891: (vi.1891, *Il-Patriota*) Ghall-Parroċċa ta' San ġorġ, Hal Qormi, saret statwa ta' San Luigi minn Cremona.

1891: (AAM, S/109 III/430) Ghall-Knisja Parrokkjali Rotunda tal-Mosta sar orgni ġidid.

1891: (23.vi.1891, *Malta Standard*) Fil-Parroċċa ta' San ġorġ saret statwa ta' San Luigi.

1891: (29.ix.1891, *Malta*) Ghall-festi nazzjonali fil-Birgu sara erba' statwi ta' gran mastri li jinramaw madwar il-Monument tal-Vitorja fil-Pjazza.

1892: (16.ii.1892, *Public Opinion*) Saret qanpiena kbira ta' 105 kwintal minn ġulju Cauchi ghall-Kolleġġjata ta' Birkirkara.

1892: (16.ii.1892, *Public Opinion*) Ghall-festa ta' San Pawl il-Belt sara erba' statwi minn Cremona bħala parti mit-tiżjin li jissimbalizzaw il-kontinenti.

1892: (30.v.1892, *Portafoglio Maltese*) Jinbena kunvent tal-Karmelitani f'San Giljan.

1892: (9.ix.1892, *Malta Standard*) Fil-Kolleġġjata ta' I-Isla saret bradella artistika xogħol ta' Mikkel DeGiovanni.

1892: (AAM, S/113/-) Saru żewġ konfessjonarji ghall-Knisja ta' San Pawl ta' Bormla.

1892: (16.ii.1892, *Il-Habbar Kattoliku*) Fil-Kolleġġjata ta' San Pawl Nawfragu, il-gallarija tal-orgni ġiet indurata bid-deheb minn Ĝużeppi Sammut.

1892: (16.ii.1892, *Il-Habbar Kattoliku*) Ghall-Parroċċa ta' San ġorġ, Hal Qormi, saret sopraporta artistika minn Paolo Bugeja.

1893: (18.ii.1893, *Malta Tagħna*) Saru l-bibien artističi tal-Knisja Kolleġġjata ta' San Pawl tal-Belt xogħol ta' ġakbu Debono minn Birkirkara waqt li l-bronž dekorativ huwa xogħol ta' ġ. Vella.

1893: (*In-Nahla Maltija*) Fil-Parroċċa tas-Siġġiewi sara żewġ linef tal-kristall u sett gandlieri tal-fidda

kif ukoll sett ta' karti tal-Glorji.

1893: (AAM, S/115/372) Fil-Parroċċa ta' Santa Katarina taż-Żurrieq ġew imġedda l-artali ta' San Stiefnu u ta' Sant' Andrija.

1893: (AAM, S/114/219) Fil-Parroċċa ta' San Nikola, is-Siġġiewi, ġiet indurata l-istatwa tal-Madonna tar-Rużarju.

1893: (22.v.1893, *Vessillo Cattolico*) Fil-Parroċċa ta' Hal Lija saret pittura minn Cortis u ġ. Cali.

1893: (7.x.1893, *Verità*) Ghall-Knisja ta' San Pawl il-Belt sar ventartal tal-fidda fl-arta ta' San Mikkel mid-ditta Belli, disinn ta' Galdes.

1893: (*Malta Tagħna*) Fil-Knisja ta' I-Imida Falzon kien għamel il-pittura tal-Via Sagra (pero dan l-aħħar saret oħra minnflokkha minn Camilleri Cauchi).

1894: (11.xii.1894, *Public Opinion*) Saru sett gandlieri ghall-arta tal-Kunċizzjoni mid-ditta Tanfani fil-Knisja ta' San Frangisk tal-Konventuali tal-Belt.

1894: (5.v.1894, *Malta Tagħna*) Ghall-Kolleġġjata f'Bormla sar kurċifiss tal-fidda minn Canataci imma s-salib tal-ebbanu sar minn Frangisku Vella.

1894: (10.ii.1894, *Malta Tagħna*) Ghall-Kolleġġjata ta' Bormla sara erba' gaġġi ta' Romani ghall-arta tal-Agunijsa.

1894: (11.viii.1894, *Verità*) Ghall-Knisja tal-Porto Salvo, il-Belt, sara erba' karti tal-Glorji ta' G. Bonello; pedestall tal-ostensorju kif ukoll terha rrakkmat ta' Fiorentini ghall-altar maġġur, sara wkoll sett gandlieri tal-metall ta' Torpiano.

1894: (24.iii.1894, ?) Ghall-Kolleġġjata ta' Bormla, Abram Gatt ħadom il-Kurċifiss tal-Vara l-Kbira.

1894: (31.iii.1894, *Il-Habbar Kattoliku*) Saru erba' fanali tal-ħadid fondu madwar il-Monument tar-Regina Vittoria, il-Belt.

1894: (28.vii.1894, *Corriere Mercantile di Malta*) Statwa ta' l-irħam bajdani bi xbieha ta' Santu Wistin tqiegħdet fil-faċċata bħala titular tal-Knisja tal-Belt Valletta.

1894: (13.ii.1894, *Public Opinion*) Ghall-festa ta' San Pawl Nawfragu, il-Belt, V. Cremona ħadom statwa tal-Papa Ljun XIII, parti mill-armar ta' barra.

1894: (19.v.1894, *Risorgimento*) Ghall-Kolleġġjata ta' San Pawl tal-Belt, Pawlu Bugeja ħadom fonti tal-magħmudja tas-sew artistiku li jinsab hekk kif tidħol fil-Knisja taħbi kwadru ta' San Lawrenz ta' ġ. Cali.

1894: (31.v.1894, *Il-Habbar Kattoliku*) Ghall-arta ta' I-Agonja fil-Parroċċa ta' San Filep, Haż-Żebbug, sara sett gandlieri u sett gaġġi ta' Bonamici ta' Ruma.

1894: (5.v.1894, *Malta Tagħna*) Ghall-Kolleġġjata ta' Bormla sara sett gandlieri, disinn ta' Abram Gatt u nġibu mid-ditta Tanfani ta' Ruma.

1894: (9.viii.1894, *Il-Habbar Kattoliku*) Ghall-Knisja tal-Porto Salvu, il-Belt, inħadmu sett gandlieri tal-bronž minn Torpiano.

1894: (13.xi.1894, *Public Opinion*) L-istatwarju Cremona jagħmel l-istatwi ta' San Pietru; San Pawl u ta' Omm San Ġorġ, għar-Rabat Ghawdex.

1894: (II.v.1894, *Il-Habbar Kattoliku*) Giuseppe Bartoli tar-Rabat jindura l-gallarija ta' l-orgni ta' San Lawrenz tal-Birgu.

1894: (17.iv.1894, *Malta Tagħna*) Karlu Darmanin l-istatwarju li introduċa tiżżej fit-toroq bi statwi.

1894: (26.iv.1894, *Ordine*) Isir tużell artistiku ghall-Knisja Parrokkjali ta' San Ġorġ tar-Rabat Ghawdex. (Dan issa jinsab fil-Parroċċa ta' San Lawrenz tal-Birgu).

1894: (7.ix.1894, *Malta Times*) Patri Agostinjan, A. Borg, ġadew luuza għas-sajd kbir.

1894: (15.ii.1894, *Risorgimento*) Cremona ġadew kurċifiss sabiħ ghall-Knisja Parrokkjali tas-Sacra Cuor tas-Sliema.

1895: (1.viii.1895, *Public Opinion*) Cremona ġħamel statwa tal-Papa Ljun XIII bħala part mill-armar ta' barra tal-festa ta' San Duminku, il-Belt.

1895: (14.ix.1894, *Public Opinion*) Fl-Isla, Karlu Darmanin ġadew aktar statwi għat-tiżżej fit-toroq fil-festa tal-Bambina.

1895: (2.v.1895, *Portafoglio Maltese*) Fil-Parroċċa ta' I-İmsida, Lazzru Pisani pitter kwadru ta' Ĝesù msallab.

1895: (6.viii.1895, *Portafoglio Maltese*) Ghall-festa ta' San Duminku tal-Belt Valletta Cremona ġadew erba' statwi ta' erba' Papjet Dumnikani li jintramaw fi Pjazza Reġina fil-Belt.

1896: (8.viii.1896, *Malta Tagħna*) Sar lampier tal-fidda artistiku xogħol ta' Cannataci ghall-Parroċċa taż-Żejtun.

1896: Fil-Parroċċa ta' Santa Marija tal-Qrendi sar tużell għall-kuljum.

1896: (AAM, SI 26/53) Ghall-Parroċċa ta' Santa Katarina, iż-Żurrieq, saru sitt anterni tal-fidda.

1896: (15.i.1896, *Malta Tagħna*) Jissemma' De Giovanni mgħallem li vvinta kif jgħawwegħ l-injam u jifforma siġġijiet fħanut f'Rahal Għid.

1896: (18.vii.1896) Fil-Parroċċa ta' San Gejtanu sar artal tal-Madonna ta' Lourdes ta' l-irħam sabiħ mid-ditta F. Buhagiar.

1896: (20.viii.1896, *Ordine*) Baskal Grech mill-Birgu ġadew lanċa bl-istim għad-Dipartiment tad-Dwana u qamet £1,450.

1896: (26.viii.1896, *Gazzetta tal-Poplu*) Ghall-Kolleġġjata ta' I-İsla sar ventartal tal-fidda ghall-arta tal-Madonna tar-Rużarju taħt id-direzzjoni u bid-disinn ta' Gużè Galea.

1896: (3.vi.1896, *Gazzetta tal-Poplu*) Ghall-Kolleġġjata ta' I-İsla saret terha rrakkmata bid-deheb għall-arta tal-Ssma. Trinità, disinn u direzzjoni ta' Aristide Bonnici.

1896: (*Public Opinion*) Fil-kursija ta' San Lawrenz

isiru l-pittura mill-pittur Cortis u dekorazzjoni ta' palm indurat xogħol ta' Bonello tal-Belt.

1896: (12.viii.1896, *Gazzetta tal-Poplu*) Karlu Darmanin jagħmel żewġ statwi ta' djakni li jintramaw fil-Pjazza tal-Birgu fil-festa ta' San Lawrenz.

1896: (3.vi.1896, *Ordine*) Fil-Kolleġġjata ta' I-İsla saret terha rrakkmata b'disinn tas-Snglejan V. Bonnici għall-arta tal-Ssma. Trinità.

1896: (9.viii.1896, *Portafoglio Maltese*) Ghall-festa ta' San Duminku fil-Birgu saret minn Karlu Darmanin, statwa tal-Beata Govanna d'Aza bħala parti mill-armar tal-festa.

1897: (11.ix.1897, *Malta Tagħna*) Ghall-Kolleġġjata ta' I-İsla sar ventartal tal-fidda ghall-arta tal-Ssma. Trinità, xogħol ta' Canataci.

1897: (12.viii.1897, *Malta Tagħna*) Ghall-Kolleġġjata ta' San Lawrenz saru loppi bl-angli għall-linfi tal-kristall maħduma minn Karlu Darmanin fuq disinn ta Abram Gatt.

1897: (23.vii.1897, *Cor. Merc. di Malta*) Il-pittur Cortis lesta wieħed mill-kwadri tas-saqaf tal-korsija li juri xena ta' San Lawrenz jiltaqa' mal-Papa Sistu.

1897: (25.ix.1897, *Malta Tagħna*) Ghall-festa ta' San Lawrenz fil-Birgu sar l-ark fi Pjazza Vittoriosa fuq disinn ta' Abram Gatt, xogħol ta' I-aħwa Barbara.

1897: (26.vii.1897, *Corriere Mercantile di Malta*) Sar l-arta maġġur ġdid għal Knisja ta' San Lawrenz iddisinjal minn Fonzu Pace u saret ukoll skala tal-bronz u fondut wara l-istess artal. Ix-xogħol ta' I-arta ta' l-irħam sar minn Buhagiar u x-xogħol ta' I-iskala kien ta' Tumas Downs.

1897: (26.vi.1897, *Corriere Mercantile di Malta*) Saru plakki rilievi tal-fidda ta' l-erba' simboli evangelici u tlieta tas-sagħrifċi, disinn u mudelli ta' Abram Gatt.

1897: (6.xi.1897, *Malta Tagħna*) Sar orgni fil-Parroċċa ta' San Bartilmew Appostlu tal-Ġargħur, tad-ditta Felter.

1898: (1 u 5.xi.1898, *Il-Patriota*) Sar salib tal-Via Sagra, xogħol ta' Gużè Vella, u tlesta progett minn Karlu Darmanin għall-kappella tas-Sagament, ġadew Publio Sultana. Sar ventartal tal-fidda, disinn ta' Galdes, importat minn barra minn Castaldi. Ventartal ieħor sar fuq mudell ta' Karmnu Teuma, disinn ta' Degiovanni.

1898: (18.viii.1898, *Il-Patriota*) Saret pittura ta' Sant' Anna, San Ģakbu u San Żakkaria u Santa Eliżabetta, xogħol ta' Nazju Cortis.

1898: (20.viii.1898) Saret fil-Birgu l-istatwa ta' San Lawrenz jagħti d-dawl lill-ghomja, xogħol ta' Cremona, u saru ukoll erba' angli għat-tiżżej fit-monument ta' San Lawrenz fil-pjazza.

1898: (14.ix.1898, *Malta Tagħna*) Sar it-tużell fil-Knisja Kolleġġjata ta' Sant' Elena, disinn ta' Galdes u skultura ta' Sapiano.

